

FÅGELRAPPORT FRÅN VÄSTMANLAND-DELEN I ÖREBRO LÄN 1981

JAN-ERIK MALMSTIGEN

Svarthakedopping

Arten häckar i samtliga kommuner utom i Hällefors och Ljusnarsberg. I Lindesbergs kn funnen på 7 lokaler.

Smådopping

1 ex. Hammarby, Järleån, 17.2-22.3 (PK), 1 ex. Ullersåtersviken, Väringen, 16.5 (EJ) och 2 ex. Hammarby, Järleån, 23.12 (LA).

Storskarv

Stor-Väringen under september och oktober, som mest 7 ex. 9.10 (EJ)

Rördrom

Funnen på två lokaler i Väringen. 1 ex. skrämdes upp från isen vid Ullersåtersviken 4.4 (JM).

Sångsvan

Vid Finnhärrssjön rastade som mest 270 ex. 17.4 (JM). Sjömosjön 191 ex. 4.4 (UE).

Snögås

2 ex. Dysjön, Arboga, 3.6 (IA) och 4 ex. Bottenån, Lindesberg, 10.9 (MA).

Kanadagås

550-600 ex. rastade vid Sjömosjön 14.11 (IA, OAn).

Prutgås

2 ex. rastade i Stor-Väringen 8.9 (EJ).

Blåsand

En häckning i Lindesbergs kn, samma lokal som de två senaste åren (MA).

Snatterand

1 ex. Sörbysjön 22.5 (EJ).

Amerikansk kricka

En hane rastade i Flaxen, Hällefors kn 10-11.6 (TC, JK). Tredje fyndet av denna krickras i landskapet.

Sjööorre

3 ex. rastade i Väringen 18.4 (JM), 2 ex. Vagnhäll, Stor-Väringen, 26.10 (EJ).

Tornfalk

En häckning i Hällefors kn. Vinterobservation: 1 ex. Gammelbo 25.1 (PA).

Småfläckig sumphöna

Hörd Österhammarsjön, s. delen 20.5 (JM m.fl.).

Kornknarr

1 ex. Fors gård, Lindesbergs kn, 23.6 (PA).

Trana

I samband med riksinventeringen 1980 funnen på sammanlagt 52 lokaler inom rapporteringsområdet, de flesta, 26 par, funna i Lindesbergs kn. Jämför uppsats i Fåglar i Västmanland 1980:2, s. 10-18.

Tofsvipa

1 ex. funnen död på Råsvälen i februari (OA). Detta är första vinterfyndet av arten i landskapet på 20 år.

Spovsnäppa

1 ex. Sligdammen i Stripa, Lindesbergs kn, 26.7 (MA).

Dubbelbeckasin

1 ex. Gammelbo, Lindesbergs kn, 5.5 (PA).

Rödspov

1 ex. Nora stad 20.4-5.5 (RP).

Myrspov

1 ex. Sörbysjön 23.5 (SOE).

Rödbena

1 par häckade med all sannolikhet vid Sörbysjön (EJ).

Stjlltrut

1 ex. Råsvälen 23.3 (OA).

- Skräntärna
2 ex. Sörbysjön 21.5 (EJ), 1 ex. Väringen 24.7 (OS), som mest 3 ex. under augusti (EJ).
- Svarttärna
1 par häckade i Sörbysjön (EJ, JM), 1 ex. Morskogsjön 17.5 (LU, MA).
- Turturduva
1 ex. Skoftorp, Nora kn, 12.6 (PK), 1 juv. mitten av november i Hällefors samhälle (JS).
- Nattskärna
I Lindesbergs kn sammanlagt 6 spelande fåglar
- Härfågel
1 ex. Västgötesjön, Hällefors kn, 19.5 (JOK).
- Gråspett
1 ex. Hultasjön under hösten (GE), 1 ex. Gammelbo 8.11 (PA), 1 ♀ Sikfors, Hällefors kn, 28.11 (Lel), 1 ex. Skältn, Hällefors kn, början av december (MN).
- Vitryggig hackspett
1 ex. Kindlahöjden, Hällefors kn, 23.8 (ASy), 1 ex. Skymhyttan, Nora kn, 15.8 (PA), 1 ♂ Gällingen, Frövi 26.4 (EJ).
- Tofsjärka
1 ex. Östanbygatan, Frövi, 20.4 (JM). Dessutom funnen i Västerås på två olika lokaler 10.4 respektive 28.4. Det senaste fyndet av arten i landskapet sträcker sig så långt tillbaka som till 1923.
- Bergjärka
2 ex. 9.10 och 1 ex. 14-15.10 Vagnhäll, Stor-Väringen (EJ).
- Rödstrupig pipjärka
1 ex. Slaggtippen i Hällefors 13.9 och 20.9 (RS).
- Skärpipjärka
Iakttagen i Vagnhäll, Stor-Väringen i september, som mest 3 ex. (EJ). Fr.o.m. 1977 har arten uppträtt årligen på lokalen.
- Svart rödstjärt
Häckade med minst 1 par Frövifors (EJ).
- Ringtrast
Antalet fynd, 34 ex., i hela landskapet är det största som noterats

Gråspett. Foto: Bengt Lundberg/N

något år. De flesta fynden från landskapets västra delar, d.v.s. Örebro län. Första observationen 26.3 i Knapptorp, Nora kn, (EM) och sista 19.5 Älvhyttan, Nora kn, (EM). Övriga fynd under perioden 17.4-6.5.

Kärrsångare

1 ex. sjungande Ullersäter 14-15.6 (EJ, JM).

Mindre flugsnappare

1 ex. Björskogsnäs, Hällefors kn, 20.5 (TC) och 14.6 (GM), 1 ex. Älv-lången, Nässudden, Nora kn, 27.5 (LS), 1 ex. Lämmanäset, Älvlången, Nora kn, 8.6 (LA) och 14.6 (EM), 1 ex. Rökjängen, Älvhyttan, Nora kn, 31.5 (1A).

Rosenstare

1 ex. höll till i en trädgård vid Bengtstorp i Nora 3.6-15.6 (EM, LU).
Fyndet är det första för landskapet.

Vinterhämpling

1 ex. Vagnhäll, Störväringen, 9.9, 5 ex. 19.10 samt sedan nästan varje dag oktober ut, som mest 20 ex (EJ).

Gulspurv

600 ex. rastade Husby, Nora kn, 27.12 (PB).

Videsparv

1 ex. Knuthöjds mossen, Hällefors kn, 6.5 (SB), 1 ex. Silvergruvan, Häl-lefors kn, 10.5 (RS). Inget säkert höstfynd har noterats i landskapet.

RAPPORTÖRER:

ASy=Aulis Sylljörvi, EJ=Erik Jansson, GM=G. Melin, IA=Ingvar Andersson,
JM=Jan-Erik Malmstigen, JOK=J-O Krohn, JS=J. Sveder, KE=Kjell Eklund,
LA=Lars Asklund, LeL=Leif Leidelin, LU=Lisbet Uhr, MA=Mats Andersson,
MW=M. Widman, OAn=Olle Andersson, OS=Ove Sjöberg, PA=Per Angejstam, PB=
Peter Bernövall, PK=Peter Kuiper, RP=R. Persson, RS=R. Staav, SB=Staffan
Bensch, SOE=Sven-Olof Eriksson och TC=Tomas Carlsson.

Den som vill ta del av den fullständiga rapporten för Västmanland 1981,
hänvisas till Fåglar i Västmanland 1982:4, s. 67-86.

Jan-Erik Malmstigen

Skomakargatan 6

710 40 FRÖVI

INVENTERING AV STRÖMSTARE I NÄRKE FEBRUARI 1982

CHRISTER DERNFALK

Inledning

Strömstaren häckar i hela landet, men förekomsten är ojämn. Den är sällsynt i de södra delarna, men blir sedan gradvis vanligare mot norr. Strömstaren kräver för att trivas strömmande vatten, helst med forsar och fall. Vattnet måste också vara så klart att fågeln kan se att fånga de smådjur som den lever av. Ringmärkning har visat att de strömstare som övervintrar i syd- och mellansverige till stor del har sina häckningsområden i södra Norge. (ANDERSSON & WESTER 1976).

Förekomst i Närke

Strömstaren är mycket sparsam som häckfågel i landskapet, endast enstaka par finns i de västra delarna. I lokala rapportkommittens material från åren 1955 - 1981 finns endast 19 häckningar rapporterade, med bästa år 1976 då två par häckade i södra Kilsbergen och två par i Tiveden. Som vintergäst är strömstaren mera allmän och välkänd längs våra vattendrag. De allra flesta söker sig till rinnande vatten, men några rapporter finns också om strömstare som tillbringat delar av vintern vid Vätterns och Hjälmarens stränder. Vinterströmstarna anländer under oktober och november, återvänder sedan till sina häckningsplatser mot slutet av mars.

Vinterinventeringen 1982

Helgen den 13-14 februari gjorde Närkes Ornitologiska Förening en inventering av strömstare i Närke. Inventeringen organiserades av föreningens lokalombud i respektive kommun eller kommunedel.

Den stränga kylan under vintern underlättade inventeringsarbetet, då många mindre vattendrag som brukar vara säkra lokaler för strömstare var helt tillfrusna. Däremot orsakade ett omslag till mildt väder några dagar före inventeringshelgen att långa sträckor med öppet vatten bildades längs de större åarna, samtidigt som framkomligheten var svår i den djupa snön.